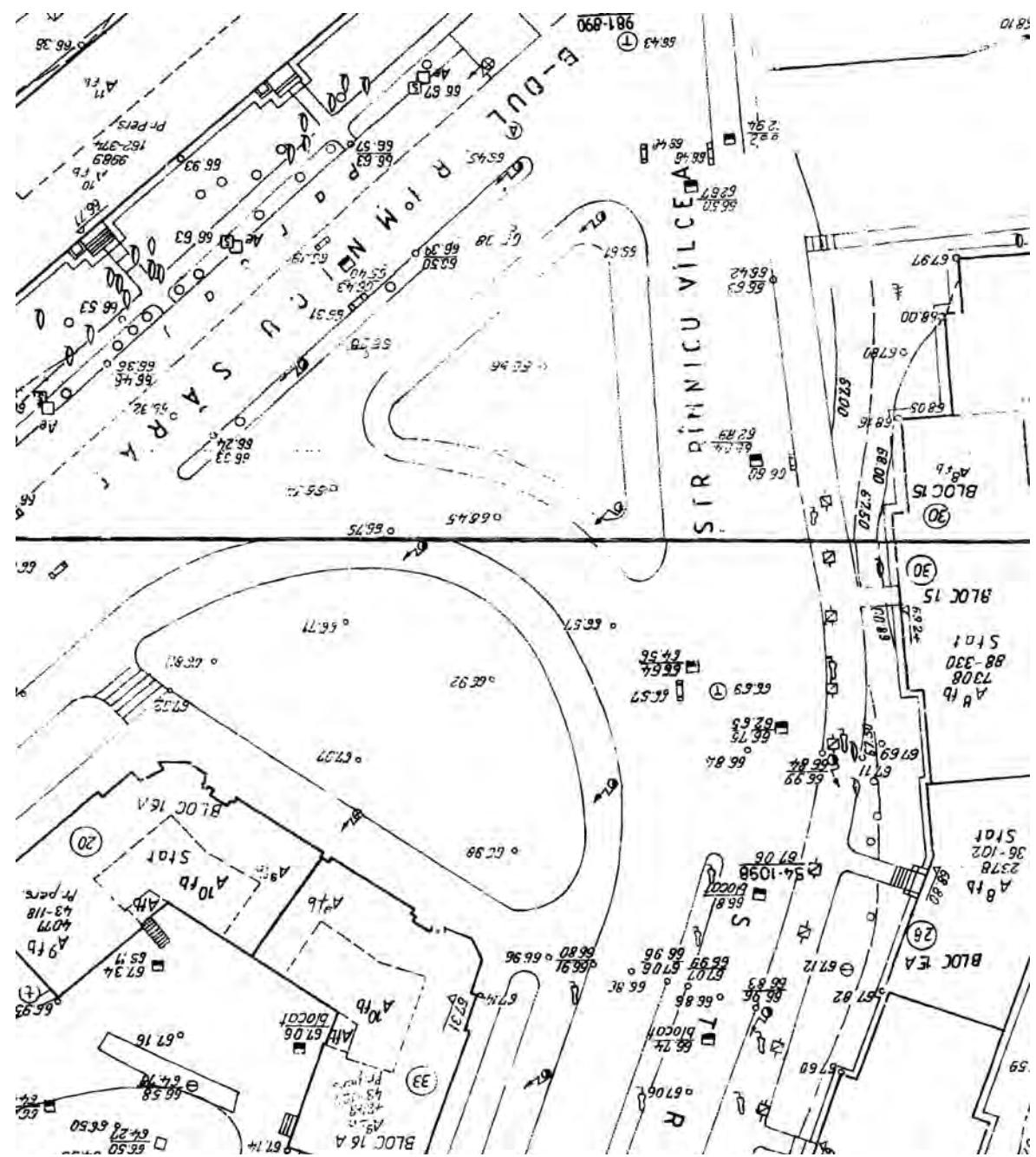

SIT

Intersecția
Str. Râmnicu Sărat -
Bd. Râmnicu Vâlcea

SITE

Râmnicu Sărat Str.-
Râmnicu Vâlcea Bd.
intersection

echipa de lucru /
work team:

Mihaela PELTEACU, Daniela PUIA
arhitecti / architects

Cristina BOLBOREA
artist

De mare interes estetic și signaletic pentru această zonă blocată de fronturile riguros aliniate ale blocurilor ar fi o perspectivă artistică „intimă” și o propunere care să așeze pe cele două ronduri obiecte ușoare foarte sensibile, poate transparente, orientate spre evocarea „regnului” natural ori a unei scări umane redescoperite, care să atenueze vâltoarea pe care o formează, în acest loc, „flaviile” străzilor cu circulațiile lor.

Of great aesthetic and signaling interest for this area blocked by rigorously aligned fronts of the blocks would be an intimate artistic perspective and a proposal that would place on the two rows light, very sensitive objects, perhaps transparent, oriented to the evocation of the „natural” kingdom or of a human ladder rediscovered, which would attenuate the „swirl” that the „rivers” of the streets forms with their circulations.

Mihaela PELTEACU
Bulgarii bucureșteni

Un monument este o operă de sculptură sau de arhitectură destinată să perpetueze amintirea unui eveniment sau a unei personalități remarcabile, ne spune dicționarul. Sculpturile de for public, în spățiu cele din București, căci la București ne referim acum, au reprezentat, pe lângă elogierea unei personalități politice/culturale în sine sau a unui eveniment de importanță semnificativă în evoluția țării, o cotitură în gândirea și aspirațiile locuitorilor urbei. De aceea, consider că amplasarea unei lucrări într-un loc, fără a ține cont de contextul istoric și de evoluție al orașului, nu reprezintă decât o tablă de șah cu piesele aruncate de-a valma, în care haosul ar putea domina regulile clare. Dacă fiecare lucrare/monument în sine ascunde o poveste cu detalii interesante pentru identitatea unui oraș, atunci acestea trebuie deslușite, eventual retrăite din când în când de către cei care le observă.

Într-o țară și într-o vreme în care monumentele de for public turnate în bronz se rânduiesc, mai curând cuminți, în tipologii bineștiute și demult văzute, poate e nimerit să sugerăm un mariaj al ceramicii cu materialul textil. Propunem exercițiul unui lucru ilustrativ pentru istoria orașului nostru, mai exact pentru istoria cartierului Dudești-Cioplea. Mai mult de atât, dorim să omagiem poporul bulgar, fiind știut că pe acest teritoriu, în urmă cu 200 de ani, s-au aşezat, fără voia lor, desigur, sute de oameni ce și-au făcut viață pe meleagurile Bucureștiului.

Respectul, admirația și recunoștința noastră pentru trecutul acestei etnii vrem să o traducem și prin aducerea în focarul conștiinței collective a unui bulgar ce face cinste, pe toate meridianele lumii, țării sale. Ne referim la artistul și arhitectul (*environmental sculptor*) Christo (n. 1935 în Gobrovo), cunoscut după ce a învelit, a redecorat, în anul 1995, Parlamentul Germaniei (sediul Reichstag-ului, clădirea unde între 1894–1933 și-a avut sediul Parlamentul german) în țesătură albă. În 1971, la 10 ani după construirea Zidului Berlinului, Christo și soția sa, Jeanne-Claude, și-au propus să învelească Reichstagul, simbol atât al orașului, cât și al unei țări divizate. Deși s-au întâlnit cu sute de oficiali ai celor două guverne germane, proiectul a putut fi realizat doar după reunificarea Germaniei (1994). De asemenea, Christo a împachetat (în țesături festive) insule, iar pe autostrăzile Japoniei și Californiei a înșirat peste 3.000 de umbrele. A proiectat, împreună cu soția sa, o mastaba, inspirată de culoarea galbenă și roșie a nisipului. Se remarcă pentru controversatele lui sculpturi lui în aer liber ce pun întrebări cu privire la natura artei. Primele sale lucrări au fost compuse din cutii și sticle, uneori pictate sau drapate cu hârtie, plastic sau material textil. Dockside Packages este una dintre primele colaborări cu soția sa.

„Oamenii noi se pleacă cu reculegere spre pământul unde dorm oamenii vechi.”

(Vasile Pârvan, 16 sept 1919)

Comuna suburbană Dudești-Cioplea (trecută din jurisdicția județului Ilfov la Capitală în anii '20) era încă o entitate de-sine-stătătoare. Planurile comuniste erau însă ca, începând din Dristor și până spre Glina, să se dezvolte un cartier muncitorească care să deservească viitoarea platformă industrială Titan, și nu numai. Astfel, în anii '60 s-a început construcția masivă de blocuri în ceea ce deja se numea cartierul Balta-Albă-Titan. Străzi din vechea comună, precum Prevederii, Patriotilor, Madaras, Constantin Ștefan, Mărului sau Vlăhița au fost demolate, în locul caselor modeste apărând blocuri de 10 etaje. Din comunitatea venită de la sud de Dunare, stabilită în Sectorul 3, au mai rămas câțiva urmași care încă mai practică grădinăritul.

Veniți de la sud de Dunăre, ei au început o nouă viață aici și au adus cu ei zarzavaturi și flori cu care au alimentat piețele Capitalei. Ceașescu le-a demolat casele, iar în locul lor a ridicat blocuri cenușii și monotone. Din efervescența unei comunități bine închegate, a cărei istorie e scrisă maiestuos, cu boieri-moșieri, cu grajduri de bivalițe și grădini cu legume proaspete au mai rămas amintirile amestecate ale unor nepoți și strănenepoți. Crescători de bivalițe, sunt considerați neam de „conași”, ce au dat legumele pe lapte. Bivalițele mugeau și la Bebe Conașul în grajduri. Le-a avut până acum un an, când le-a vândut și le-a înlocuit cu vacile

Bulgarians of Bucharest

According to the dictionary, a monument is a work of sculpture or architecture meant to perpetuate the memory of an event or a remarkable personality. Public sculptures (such as those in Bucharest we are now referring to) pay tribute to a political / cultural personality or to an event of significant importance for the development of the country and at the same time represented a turning point in the thinking and aspirations of its inhabitants.

That's why I think that locating a piece of artwork in a particular place, without taking into consideration the historical context and evolution of the city, it is nothing more than a chessboard with scrambled pieces, where chaos could dominate clear rules. If each work / monument hides within a story with interesting details for a city's identity, then these must be discerned, eventually experienced again from time to time by those who observe them.

In a country and at a time when public monuments forged from bronze are rather obediently arranged in well-known and long-standing typologies, it may be appropriate to suggest a marriage of ceramics with textile.

We propose the exercise of an illustrative work for the history of our city, more precisely for the history of Dudești-Cioplea neighborhood. Moreover, we would like to pay tribute to the Bulgarian people, knowing that over 200 years ago, hundreds of Bulgarian people settled here against their will and restored their lives in these lands.

We want also to express our respect, admiration and gratitude for these people by imprinting on the collective conscience a Bulgarian who honors his country all over the world. His name is Christo (born in 1935 in Gabrovo), he is an artist, architect, environmental sculptor who became famous after he wrapped up and redecorated, in 1995, the Parliament of Germany (building of Reichstag, former headquarters of the German Parliament between 1894 and 1933). Christo and his wife, Jeanne-Claude have had thought of it also ten years after the construction of the Berlin Wall, arguing their idea by the fact that Reichstag building was the double symbol of the city and of the divided country. Although they tried to convince hundreds of officials of the two German governments to accept the project, it could only be achieved after the reunification of Germany (1994).

Christo also encircled islands with sheets of festive fabrics and thread over 3,000 umbrellas along the highways of Japan and California. Christo and Jeanne-Claude built The London Mastaba, Serpentine Lake, Hyde Park 2016 - 2018, a temporary floating sculpture on The Serpentine Lake made of 7,506 horizontally stacked Standard 55-gallon barrels, fabricated and painted for the sculpture. He is renowned for the controversial sculptures in the open air putting into question the nature of art. His first works in the 60's were composed of boxes and bottles, sometimes painted or draped with paper, plastic or textile. Dockside Packages is one of the first collaborations with his wife.

„New people worship the land where old people are sleeping.”

(Vasile Pârvan, September 16th, 1919)

The suburban village of Dudești-Cioplea (passed from the jurisdiction of Ilfov County to the Capital city in the 1920s) was still an independent entity. However, the plans of the communist authorities were to develop a working-class neighborhood, extended from Dristor to Glina, meant to serve the future industrial platform of Titan and others. Thus, in the 1960s, massive operations of building collective housing ensembles started in the neighborhood of Balta-Albă-Titan. Streets from the former village such as Prevederii (Providence), Patrioților (Patriots), Mădăras, Constantin Ștefan, Mărului (Apple) or Vlăhița have been demolished, the humble houses were replaced with 10-storey tower blocks. From the community coming from the south of the Danube and established in the Sector 3, only few descendants remained here and they still practice gardening.

Their ancestors came here for the promise of a new life, they brought with them herbs and flowers and grew them to feed the markets of Bucharest. Ceaușescu demolished their homes and replaced them with gray and monotonous blocks. From the

noastre. Cuconesele abonate de trei generații la lapte nu prea au făcut diferență, și Bebe merge și le lasă săptămânal porția de sănătate. „Noi suntem cam a treia generație de lăptari. Acum, eu mă duc la strănepoatele cuconeselor de altădată”, spune Bebe Conașul. Niciun vecin de-al lui Bebe nu mai are bivolițe, și din cele 14.000 de capete câte erau la 1957, nu mai este în cartierul bulgăresc nicio copită. Nici știoalna mâloasă în care se scăldau sub soare bovinele nu mai este. „Balamaua i se zicea, dar a secat”, zice Bebe. Dar nu au trăit deloc rău, pentru că au vândut în vremurile bune și lapte, și legume în piață: „Noi avem negustoria în sânge, știm să facem bani și să muncim”.

Bulgarii din București, adică din Dudești

Actul din 29 aprilie 1577 este documentul de atestare a satului Dudești. Hrisovul din 2 iunie 1707 dat de Constantin Brâncoveanu căpitanului Radu Dudescu menționează Cioplea (denumire derivată din verbul “a ciopli” – coplja în limba bulgară). La începutul secolului XIX încep să apară în zona Dudești bulgarii. Fostul sat bulgar se întinde acum de la târgul de mașini AutoVit până la Dristor. Urmele de istorie se văd în cartierele de pe Bd. Camil Ressu și din zona Râmnicu Sărat. Cândva, în locul blocurilor înălțate de Ceaușescu, se afla paradisul legumicol al Capitalei, patria celei mai mari comunități bulgărești de pe malurile dâmbovițene: comuna Dudești-Cioplea. Bulgarii și-au părăsit teritoriul natal și au început să vină în număr mare în Valahia pe fondul războiului rusu-turc (1806-1812) și epidemiei de ciumă. 1812 – o parte din populația din zona Rusciucului (bulgari catolici), cu tot avutul, vin odată cu armata rusă din Bulgaria, Țarul ordonând plecarea la aflarea veștii că Napoleon a pornit razboi împotriva Rusiei. Acești săteni plătesc până în 1828 o mică taxă de supunere, dată când trec sub stăpânirea statului. Ei se asimilează cu populația băstinașă, dar își păstrează limbă (până în ziua de azi). Se apreciază, în 1812-13, populația la 230 de cetăteni (33 de familii). Tot atunci se construiește prima biserică. Treptat, bulgarii dispersați în împrejurimile Capitalei sunt chemați să se așeze în acest sat. Venirea în Valahia a constituit, pentru numeroase familii, o dezrădăcinare de satele natale din apropierea Nicopolelui, dar și o nouă șansă, prin stabilirea pe moșia boierului Dudescu, sporindu-i acestuia numărul brațelor de muncă și primind, la rândul lor, pământ de lucrat pentru grădinărit, loc de casă și de biserică.

Biserica Dudești-Cioplea catolic

Astfel, în 1812 apare și biserică Cioplea, lăcaș care încă poate fi găsit printre blocurile comuniste, pe Str. Râmnicu-Sărat. Puțini locuitori ai zonei de azi știu că bulgarii legumicultori așezați la început de secol XIX în Dudești au fost catolici. Prima lor biserică, de fapt o locuință compusă din 4 camere, din care una servea de capelă, a constituit o adevărată reședință episcopală, care, timp de 31 de ani, până în Martie 1844, a fost reședința Episcopului de Nicopolis ad Hystrum, care conducea cele trei vicariate: al Valahiei, Bulgariei și Serbiei. Biserică s-a reconstruit în forma actuală în 1859. În cimitirul Cioplea, un alt loc de referință în acest cartier, poți remarcă nume specifice ale acestei comunități: Banciu, Ciamur, Slave, Ciopolitan, Ambrozie, Sebe, Ruse, Petcu (înital, Petcov), Stoian, Ghețuș, Ivan, Vâlcu, Rafael, Ivan, Augustin, Toma, Iozu, Velicu, Blaju, Panait, Loviu, Stoian, Grigore, Monica, Dana, Stoiana, Anuța și alte asemenea. În 1864, Cuza-Vodă împroprietărea 77 de familii de țărani bulgari în satul Dudești.

Însuși Maiestatea Sa, Regele Carol al II-lea, semnează un decret de împroprietărire, la 1937: „Noi, ministru secretar de stat la departamentul Agriculturii și Domeniilor, în virtutea legei pentru reforma agrară, declarăm ca domnul Petre Dociu, din comuna Dudești-Cioplea, județul Ilfov, a fost împroprietărit pe lotul de trei hectare și 5.000 de metri pătrați din moșia Dudești, fosta proprietate a domnului boier Gruioff Boian. Se eliberează prezentul titlu definitiv de proprietate...”, ne spune urmașa lui Dumitru Dociu și Vasila Ignat, amândoi de neam bulgăresc, al cărei bunic, Petre Dociu, detinea o bună parte din pământul comunei Cioplea-Dudești. După Independența din 1877 se stimulează învățământul. Astfel, la 1886 se construiește prima școală, unde învățau 55 de elevi (10% din populație).

effervescence of a cohesive and prosperous community, whose history is majestically written, with boyars-bearers, with stables of buffaloes and gardens with fresh vegetables, the only things remaining are the blended memories of some grandchildren and grandsons. Being buffalo cows' breeders, they are perceived as „masters” who traded off vegetables for milk. Buffalo cows mooed also in the stables of Master „Bebe”. He held them until one year ago, when he sold and replaced them with local cows. The three generations of milk subscribers' old ladies did not make the difference and Bebe still goes weekly and leaves the portion of health to their doors. „We are about the third generation of dairy producers. Now, I sell my milk to the grandnieces of the old ladies of bygone days”, says Master Bebe. No neighbor of Bebe has buffalo cows any more. From the 14,000 heads in 1957, today you cannot find one hoof in the Bulgarian neighborhood. The muddy puddle in which the cows bathed under the sun doesn't exist either. „People named it the « Hinge », it dried up”, says Bebe. „But we didn't live bad because in the good times we sold milk and vegetables to the market: „We are born merchants, we are good at working and making money.”

The Bulgarians of the Dudești neighborhood, in Bucharest

The act of 29th April, 1577, is the attestation document of the former Dudești village.

The document of 2nd June, 1707, given by Constantin Brâncoveanu to Captain Radu Dudescu mentions Cioplea (derived from the verb („a ciopli”, in Romanian, „coplja” in Bulgarian, „carving” in English).

At the beginning of the nineteenth century, Bulgarians began to appear in the Dudești area. The former Bulgarian village is now spreading from the AutoVit car fair to Dristor. Traces of history can be seen in the districts of Camil Ressu Blvd and the area of Râmnicu Sărat. Once upon a time, instead of the blocks raised by Ceaușescu, there was the vegetable paradise of the Capital, the homeland of the largest Bulgarian community on the banks of Dâmbovița river: the commune of Dudești-Cioplea.

The Bulgarians left their native territory and began to come in large numbers in Wallachia because of the Russian-Turkish war (1806-1812) and the plague epidemic. In 1812, a part of the population of the Rusciuc area (Bulgarian Catholics) came along with the Russian army from Bulgaria, with all their possessions, following the leaving order of the Tsar who had found out that Napoleon had started a war against Russia. These villagers pay a small obedience fee until 1828 when they enter under the rule of the state. They were assimilated with the local peasant population, but they keep to this day their native tongue. In 1812-1813, the population is estimated around 230 citizens (33 families). The first church was built at that time. Gradually, the Bulgarians dispersed around the Capital and called to settle in this village. For many families, the arrival in Walachia constituted a displacement from their native villages near Nicopolis, but also a new chance, by settling on the estate of the boyar Dudescu, where they increased the number of workers and received in exchange land for gardening, land for building a home and a church.

Dudești-Cioplea Catholic Church

Thus, the church Cioplea is built in 1812; the high place is still there, among the communist blocks, on Râmnicu Sărat Street. Few inhabitants of the area know that the Bulgarian vegetable growers settled in Dudești at the beginning of the XIXth century were Catholic. Their first church, in fact a 4-room dwelling, one of which served as the chapel, constituted a true episcopal residence for the Bishop of Nicopolis ad Hystrum who led the three vicariates of Wallachia, Bulgaria and Serbia for 31 years until March 1844. The church was rebuilt in the current form in 1859. In the Cioplea cemetery, another place of reference in this neighborhood, you can notice specific names of this community: Banciu, Ciamur, Slave, Ciopolitan, Ambrozie, Sebe, Ruse, Petcu (initially Petcov), Stoian, Ghețuș, Ivan, Vâlcu, Rafael, Augustin, Tom, Iozu, Velicu, Blaju, Panait, Loviu, Stoian, Grigore, Monica, Dana, Stoiana, Anuța and others.

In 1864, Cuza-Vodă entitled as landowners 77 families of Bulgarian peasants in the village of Dudești.

Calea Dudeşti

Astăzi s-a păstrat în toponimia locului numai Calea Dudeşti, fostă mare Uliţă care ieşea din oraş la Sud-Est și făcea legătura între centrul vechi al oraşului şi satul Dudeşti. La Bariera Dudeşti, era Biserica Sfânta Treime (sau Sfânta Troiţă) zidită în 1804 de breasla șalvaragiilor, cei care croiau șalvarii. Biserica a fost demolată în 1987. Barbu Ștefănescu Delavrancea l-a plasat în mahalaua acestei biserici pe celebrul sau personaj Hagi Tudose. Lângă biserică se afla o cruce de piatră, care marca hotarul estic al moşiei Pantelimon. De aceea, cartierul era cunoscut şi sub numele de Crucea de Piatră. Acest cartier era renumit pentru multimea caselor de toleranţă şi a prostituatelor.

La sfârşitul secolului al XIX-lea, Calea Dudeşti devine o arteră comercială, cu prăvălii, bodegi, cabinete medicale, grădini de vară, cinematografe. Multă dintre proprietarii de pe Calea Dudeşti erau evrei. Majoritatea clădirilor vechi de pe această stradă au dispărut, demolate în anii 1987-1988.

Satul şi parohia Dudeşti au aparținut administrativ de judeţul Ilfov până în anul 1927, când au fost subordonate Capitalei, iar din 1950 este integrat teritoriului acesteia, în cartierul Balta Albă-Sud. Anii 1930 – 1944 au adus dezvoltarea fără precedent a comerçului, a creşterii animalelor (bivoliţe – existau pestee 2000 de capete) şi a grădinăritului.

Ce a rămas? Un faeton prăfuit într-un fund de grăjd, cu care înaintaşii cărau fâneţuri, o casă ridicată după demolare, şi o măcelărie, de-i zice „La Bulgari”. Măcelăria este a vărului lui Bebe, Toader Marian, dar o administrează împreună. Cartierul mai respiră prin câteva case, dar neamul bulgăresc s-a stârpit ori a plecat spre alte zări. Multă şi-au vândut casele şi grădinile prea-minunate cu bani frumoşi şi cine ştie pe unde-şi mai poartă poveştile vietii.

Bulgari celebri – personaje care au marcat istoria, din diverse domenii de activitate: primul, şi poate cel mai celebru, este miticul Spartacus. Printre contemporani îl găsim pe muzicienii Yuri Bukov, Boris Christoff, Alexis Weissenberg, Sylvie Vartan (cântăreaţă stabilită în Franţa).

Even His Majesty, King Charles IInd, signed a decree of landholding in 1937: „We, Secretary of State at the Department of Agriculture and Domains, under the law for the agrarian reform, we declare that Mr. Petre Dociu, from Dudeşti-Cioplea village, Ilfov County, was given the right to landholding for three hectares and 5,000 square meters of the Dudeşti estate, former property of master boyar Gruioff Boian. This final property title is issued ...”, says the successor of Dumitru Dociu and Vasila Ignat, both of them Bulgarians, whose grandfather Petre Dociu held a good part of the commune's land Dudeşti-Cioplea.

After the Independence act in 1877, the education is stimulated. Thus, in 1886, the first school was built, where 55 students (10% of the population) learned.

Dudeşti Way

Today, only the Dudeşti Way, the former Big Street (Uliţa Mare) which connected the old town center and the village of Dudeşti through south-east, was preserved in the toponymy. At the Dudeşti Barrier, the Holy Trinity Church (or the Holy Roadside Crucifix) was built in 1804 by the guild of the shawl tailors. The church was demolished in 1987.

Barbu Ştefănescu Delavrancea placed his famous character Hagi Tudose in this church's suburb. Next to the church there is a stone cross marking the eastern border of the Pantelimon estate. That's why the neighborhood (famous for its numerous brothels and prostitutes) was also known as the Stone Cross.

At the end of the XIXth century, Dudeşti Way became a commercial artery, with shops, cheap restaurants, medical offices, summer gardens, cinemas. Many owners on the Dudeşti Way were Jews. Most of the old buildings on this street have disappeared, demolished between 1987 and 1988.

The Dudeşti village (and parish) was under the management of Ilfov County until 1927, when they were subordinated to the Capital; since 1950 it was integrated into its territory, in Balta Albă-Sud neighborhood. The period between 1930 and 1944 brought the unprecedented growth of commercial development, cattle raising (buffalo cows, almost 2000 heads that time) and gardening.

What's left of all that? A dusty phaeton in the back of a stable, with which he was carrying hay, a house built after demolition and a small butchery called „La Bulgari”. The butcher's shop is owned by Toader Marian, a cousin of Bebe's, but they manage it together. The neighborhood still breathes through the few houses still in place, but there are no more Bulgarians left, they disappeared or migrated for other horizons. Many have sold their lovely houses and gardens for good money and God knows where and if they are still telling their life stories.

Famous Bulgarians – people that have marked history, from various fields of activity: the first, and perhaps the most famous, is the mythical Spartacus. Among the contemporaries we find the musicians Yuri Bukov, Boris Christoff, Alexis Weissenberg, Sylvie Vartan (singer established in France).

(english translation: Măriuca Mănescu)

instalație din obiecte de ceramică, autor Cristina Bolborea
installation of ceramic objects, author Cristina Bolborea

În sine, obiectul se particularizează prin cromatica tonală și prin versatilitate, ca principiu de expunere. Aceste două însușiri ar putea fi sporite, în cazul unei prezumtive integrări în oraș, de disponibilitatea la articulare (ghicim prinderi și corespondențe între piesele de ceramică) și de fluiditate. O propunere de integrare în actualitate prin invitația la contemplare și tactil, la dialog și (auto-)interrogație.

instalație din obiecte de ceramică, imagine din expoziție, autor Cristina Bolborea
installation of ceramic objects, image from the exhibition, author Cristina Bolborea

In itself, the object is customized by tone chromatics and versatility as the principle of exposure. These two attributes could be emphasized, in the case of presumed integration in the city, by the availability of joints (guessing the connections and the correspondence between ceramic pieces) and fluidity. A proposal to integrate into the contemporary by inviting the neighbour to contemplate and touch, to dialogue and (self) interrogation.

Imagine din satelit a zonei studiate; plan
pagina din dreapta: situaţie existentă / foto: Mihaela Pelteacu

satellite image of the studied area; plan
right page: existing situation / photo: Mihaela Pelteacu

Bucharest, reinvented places / 3rd District

plan general al sitului și propunere; plan detaliat
site overall plan and proposal; detailed plan

propunere în sit, fotomontaj
site proposal, photomontage